

SODBA SIMONČIČ ZOPER REPUBLIKO SLOVENIJO

SVET EVROPE

EVROPSKO SODIŠČE ZA ČLOVEKOVE PRAVICE

TRETJA SEKCIJA

(Pritožba št. 7351/04)

SODBA

18. januar 2011

Ta sodba bo postala dokončna v skladu z okoliščinami, določenimi v drugem odstavku 44. člena Konvencije. Mogoče je, da bodo na njej opravljeni uredniški popravki.

4 SIMONČIČ proti SLOVENIJI - SODBA

SIMONČIČ proti SLOVENIJI - SODBA

V zadevi Simončič proti Sloveniji

je senat Evropskega sodišča za človekove pravice (tretja sekcija) v sestavi:

Josep Casadevall, *predsednik*,

Elisabet Fura,

Corneliu Bîrsan,

Boštjan M. Zupančič,

Alvina Gyulumyan,

Egbert Myjer,

Luis López Guerra, *sodniki*,

in Santiago Quesada, *sodni tajnik*,

po posvetovanju za zaprtimi vrati dne 14. decembra 2010,

izdal naslednjo sodbo, ki je bila sprejeta istega dne:

POSTOPEK

1. Zadeva je nastala na podlagi pritožbe (št. 7351/04) proti Republiki Sloveniji, ki sta jo dne 4. februarja 2004 pri Sodišču na podlagi Konvencije o varovanju človekovih pravic in temeljnih svoboščin (v nadaljevanju: "Konvencija") vložili slovenski državljanki, gospa Silvana Simončič in gospa Petra Simončič (v nadaljevanju: pritožnici).

2. Pritožnici je zastopal gospod B. Verstovšek, odvetnik s pisarno v Celju. Slovensko vlado (v nadaljevanju: Vlada) je zastopal njen zastopnik.

3. Pritožnici sta na podlagi prvega odstavka 6. člena Konvencije zatrjevali, da je bilo trajanje postopka pred domačimi sodišči, v katerem sta bili udeleženi kot stranki, predolgo. Nadalje sta se tudi pritožili, da v zvezi s predolgim trajanjem postopka ni bilo na voljo nobenega učinkovitega pravnega sredstva (13. člen Konvencije).

4. Dne 23. februarja 2009 je Sodišče odločilo, da o pritožbah v zvezi z dolžino postopka in pomanjkanjem pravnih sredstev v zvezi s tem obvesti toženo Vlado. V skladu s prvim odstavkom 29. člena Konvencije je odločilo, da hkrati preuči utemeljenost pritožbe, kot tudi njeno dopustnost.

DEJSTVA

5. Pritožnici sta se rodili leta 1956 in 1982 ter živita v Mariboru.
6. Dne 10. marca 1997 sta pritožnici vložili civilno tožbo pri *Okrožnem sodišču v Celju* in zahtevali odškodnino v višini 8.202.697 SIT (pribl. 34.000 EUR) zaradi smrti sorodnika v avtomobilski nesreči.
7. Med 25. avgustom 1997 in 6. marcem 2000 sta pritožnici vložili štirinajst pripravljalnih vlog ter zahtev za določitev naroka za glavno obravnavo.
8. Dne 7. aprila 2000 je sodišče prve stopnje opravilo glavno obravnavo ter izdalo delno sodbo. Vse tri tožene stranke so se pritožile.
9. Dne 27. septembra 2001 je *Višje sodišče v Celju* izdalo sodbo, s katero je v delu ugodilo pritožbam. Ena izmed toženih strank je proti zavrženemu delu pritožbe zahtevala revizijo.
10. Dne 16. decembra 2004 je *Vrhovno sodišče* zavrnilo zahtevek, postopek pred sodiščem prve stopnje pa se je nadaljeval.
11. Dne 19. septembra 2005 je Okrožno sodišče v Celju izdalo sodbo, s katero je v delu ugodilo zahtevku pritožnic. Vložena je bila pritožba.
12. Dne 7. februarja 2007 je Višje sodišče v Celju izdalo sodbo, s katero je v delu ugodilo pritožbi. Vložen je bil zahtevek za revizijo.
13. Dne 7. junija 2007 je Vrhovno sodišče opravilo revizijo ter v delu spremenilo sodbo sodišča druge stopnje. Sodba je bila pritožnicama vročena 29. junija 2007.

PRAVO

I. ZATRJEVANA KRŠITEV 1. ODSTAVKA 6. ČLENA IN 13. ČLENA KONVENCIJE

14. Pritožnici sta se pritožili v zvezi s predolгим trajanjem postopka. Pri tem sta se oprli na 1. odstavek 6. člena Konvencije, ki se bere, kot sledi:

“Vsakdo ima pravico, da o njegovih civilnih pravicah in obveznostih ... v razumnem roku odloča ... sodišče...”

15. Pritožnici sta se tudi pritožili, da pravna sredstva, ki so bila na voljo v zvezi s predolгим trajanjem postopkov v Sloveniji, niso bila učinkovita. 13. člen Konvencije se bere, kot sledi:

“Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s to Konvencijo, so kršene, ima

pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred domačimi oblastmi, in to tudi, če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti..”

A. Dopustnost

16. Vlada se je sklicevala na neizčrpanje notranjih pravnih sredstev.

17. Pritožnici sta tem navedbam ugovarjali in trdili, da sredstva, ki so bila na voljo, niso bila učinkovita.

18. Sodišče opaza, da se obravnavana zadeva nanaša na postopke, ki so bili pravnomočno zaključeni v manj kot dveh mesecih po 1. januarju 2007, ko se je pričela uporabljati nova zakonodaja, ki je nudila pravna sredstva v zvezi s trajanjem postopkov (v nadaljevanju: "Zakon 2006"), ter se je nadaljevala pred Vrhovnim sodiščem.

19. V zvezi z delom postopka pred sodiščem druge stopnje Sodišče opaza, da je bila sodba izdana 7. februarja 2007 (glej 12. odstavek zgoraj). V tem delu je obravnavana pritožba podobna zadevi *Maksimovič proti Sloveniji* (št. 28662/05, 22. junij 2010). V tej zadevi je Sodišče zavrnilo ugovor Vlade o neizčrpanosti pravnih sredstev, ker je ugotovilo, da so bila pravna sredstva, ki so bila na voljo pritožnikom, neučinkovita (ibid., 21.–24. odstavek).

20. V zvezi s postopkom pred Vrhovnim sodiščem je Sodišče v zadevi *Lesjak proti Sloveniji* (št. 33946/03, 21. julij 2009, 45.-46. in 55. odstavek) ugotovilo, da sredstva po Zakonu 2006 v postopkih pred vrhovnim sodiščem niso zadostna.

21. Sodišče ugotavlja, da Vlada ni predložila nobenih prepričljivih dokazov, zaradi katerih bi morale Sodišče obravnavano zadevo obravnavati drugače od zgoraj omenjenih zadev.

22. Sodišče nadalje ugotavlja, da ta pritožba ni očitno neutemeljena v smislu tretjega odstavka 35. člena Konvencije. Prav tako ni nedopustna iz katerega koli drugega razloga. Zato jo je potrebno razglasiti za dopustno.

B. Utemeljenost

1. Prvi odstavek 6. člena

23. Obdobje, ki ga je potrebno pri tem upoštevati, se je pričelo 10. marca 1997 oz. na dan, ko sta pritožnici vložili tožbo pri Okrožnem sodišču v Celju, ter se je končalo 29. junija 2007 oz. na dan, ko je bila sodba Vrhovnega sodišča vročena pritožnicama. Skupaj je tako trajal deset let in tri mesece, na treh stopnjah sojenja.

24. Sodišče ponovno poudarja, da je razumnost trajanja postopka treba ocenjevati glede na okoliščine zadeve in ob upoštevanju naslednjih meril: zapletenosti zadeve, ravnanja pritožnika in vpletenih oblasti ter presoje, kolikšen je bil pomen sporne zadeve za pritožnika (gl. med drugim *Frydlender proti Franciji* [VS], št. 30979/96, 43. odstavek, ESČP 2000-VII).

25. Potem ko je preučilo vso predloženo gradivo ter ob upoštevanju sodne prakse s

tega področja, Sodišče meni, da je bilo trajanje postopka v obravnavani zadevi predolgo in ni izpolnilo zahteve po "razumnem roku".

26. Posledično je prišlo do kršitve prvega odstavka 6. člena Konvencije.

2. 13. člen

27. Sodišče ponovno poudarja, da 13. člen vsakomur zagotavlja učinkovito pravno sredstvo pred domačimi oblastmi za zatiranje kršitev zahteve iz prvega odstavka 6. člena, da je njegova zadeva obravnavana v razumnem roku (gl. *Kudla proti Poljski* [VS], št. 30210/96, 156. odstavek, ESČP 2000-XI). V luči svojih ugotovitev v zvezi z izčrpanjem notranjih pravnih sredstev (glej 21.-23. odstavek zgoraj) ter ob upoštevanju dejstva, da je argumente, ki jih je predstavila Vlada, Sodišče že zavrnilo v zadevah *Maksimovič proti Sloveniji* (naveden zgoraj, 29.–30. odstavek) in *Lesjak* (naveden zgoraj, 66.–67. odstavek), Sodišče ugotavlja, da je v obravnavani zadevi prišlo do kršitve 13. člena Konvencije zaradi pomanjkanja pravnega sredstva v okviru notranjega prava, s katerim bi lahko pritožnici dosegli razsodbo, ki bi potrjevala njuno pravico do obravnave v razumnem roku, kot to določa prvi odstavek 6. člena.

III. UPORABA 41.ČLENA KONVENCIJE

28. 41. člen konvencije določa:

»Če Sodišče ugotovi, da je prišlo do kršitve Konvencije ali njenih protokolov, in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče oškodovani stranki, če je potrebno, nakloni pravično zadoščenje.«

A. Odškodnina

29. Pritožnici sta zahtevali 14.000 evrov (EUR) za nepremoženjsko škodo.

30. Vlada je zahtevku ugovarjala.

31. Sodišče meni, da sta pritožnici zagotovo utrpeli nepremoženjsko škodo. Po prostem preudarku jima po tej postavki prisoja 6.400 EUR.

B. Stroški

32. Pritožnici sta zahtevali tudi 1.364 EUR za stroške postopka pred Sodiščem.

33. Vlada na zahtevek pritožnic ni imela pripomb.

. V skladu s sodno prakso Sodišča je pritožnik upravičen do povrnitve stroškov in izdatkov le, če dokaže, da so bili potrebni ter so razumno visoki in so dejansko nastali. Sodišče meni, da je pritožnicam po tej postavki razumno dosoditi skupni znesek 1.000 EUR.

C. Zamudne obresti

35. Sodišče šteje za primerno, da zamudne obresti temeljijo na mejni posojilni obrestni meri Evropske centralne banke, čemur se dodajo tri odstotne točke.

IZ TEH RAZLOGOV SODIŠČE SOGLASNO

1. *razglaša*, da je pritožba dopustna;

2. *razsoja*, da je prišlo do kršitve 1. odstavka 6. člena Konvencije;

3. *razsoja*, da je prišlo do kršitve 13. člena Konvencije;

4. *razsoja*

(a) da mora tožena država skupaj pritožnicama v treh mesecih od dne, ko postane po drugem odstavku 44. člena Konvencije sodba dokončna, plačati:

(i) 6.400 EUR (šest tisoč štiristo evrov), 3.600 EUR (tri tisoč šeststo evrov) za nepremoženjsko škodo, zvišano za morebitni davek;

(ii) 1.000 EUR (tisoč evrov), za stroške postopka, zvišano za morebitni davek;

(b) da se po izteku navedenih treh mesecev do plačila obračunajo na navedeni znesek linearne obresti po stopnji, ki je enaka stopnji posojilne obrestne mere Evropske centralne banke, zvišani za tri odstotne točke;

5. *zavrača* preostanek zahtevka pritožnic za pravično zadoščenje.

Sodba je napisana v angleščini in pisno notificirana 18. januarja 2011 v skladu z drugim in tretjim odstavkom 77. člena Sodnega reda Sodišča.

Santiago Quesada Josep Casadevall Sodni tajnik Predsednik